

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 826  
van **MARTINE FOURNIER**  
datum: 7 mei 2020

---

aan **LYDIA PEETERS**  
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

---

*Seine-Scheldeverbinding - Stand van zaken*

In 2017 werd over de Leie tussen Wervik (Vlaanderen) en Wervik-Sud (Frankrijk) een nieuwe Leiebrug gelegd. De brug stond als het ware symbool voor de internationale samenwerking tussen de Seine-Scheldepartners.

Ondertussen wordt binnenkort gestart aan een andere brug over de Leie. Nu wordt de brug tussen Komen in Wallonië en Komen in Frankrijk vernieuwd. Deze werken zullen een impact hebben op de Vlaamse wegen, maar zijn ook een goede zaak voor de vooruitgang van het Seine-Scheldedossier.

Het is ook een goede zaak dat Frankrijk opnieuw betrokken is bij deze werken want in het verleden waren er verschillende bronnen die hun twijfels hadden bij het engagement van Frankrijk in dit dossier.

1. Welke stappen moeten er in Vlaanderen nog gezet worden in het kader van het Seine-Scheldedossier?
2. Wat is de timing van de projecten die in West-Vlaanderen nog moeten starten, doorstarten, afgewerkt worden in het kader van het Seine-Scheldedossier? Graag hiervan een lijst en de timing.
3. Welke stappen moeten er nog gezet worden in Frankrijk? Neemt de Franse overheid haar engagementen op? Wie, welke administratie is het aanspreekpunt binnen de Franse overheid in het kader van dit Seine-Scheldeproject ?
4. Welke stappen moeten er nog gezet worden in Wallonië om te komen tot een aanpassing en verhoging van alle bruggen en doorgangen op het volledige tracé van de Seine-Scheldeverbinding?
5. Gebeuren al deze aanpassingen in het kader van het verdrag dat gesloten is tussen België en Vlaanderen en Frankrijk ? Zo ja, wat is de stand van zaken van de uitvoering van dit verdrag?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 826 van 7 mei 2020

van **MARTINE FOURNIER**

---

1. In het op 1 juli 2019 gepubliceerde Europese uitvoeringsbesluit 2019/1118 betreffende het grensoverschrijdende Seine-Scheldeproject, wordt voor het Vlaamse luik van het project de uitvoering van de volgende onderdelen vooropgesteld:

- De opwaardering van de Leie-as tussen Gent en Wervik tot een vaarweg van CEMT-klasse Vb (in één richting) en Va (in beide richtingen), incl. containervaart op 3 lagen, tegen eind 2027. Heel wat deelprojecten zijn in dit kader reeds uitgevoerd, hetzij in de vorige subsidieperiode 2007–2013/15 (o.a. sluis Evergem, kalibratie Noordervak Ringvaart), hetzij in de huidige subsidieperiode 2014–2020/22 als onderdeel van de lopende Grant Agreement (o.a. sluis Harelbeke, brug Wervik, bochtverbredingen Afleidingskanaal, Leieboorden Kortrijk).

In het kader van de huidige Grant Agreement dienen tegen eind 2022 nog de volgende onderdelen te worden uitgevoerd:

- verdere afwerking en indienststelling van de klasse Vb-sluis te Sint-Baafs-Vijve (incl. renovatie stuw, aanleg vispassage en realisatie bedieningsgebouw);
- verdere kalibratie Afleidingskanaal: uitvoering van de verruimingsbaggerwerken en bouw van de nieuwe voetgangers- en fietsersbrug te Nevele;
- kalibratie van het pand Deinze–Sint-Baafs-Vijve: inrichting site Noorderwal en aanleg nieuwe oevers (partim);
- vernieuwbouw van de wegbruggen Ooigem-Dessalgem en Bissegem-Marke, verhoging van de Kuurnebrug en realisatie van de fietsbruggen Zulte (Limnanderdreef) en Waregem-Wielsbeke;
- verdere afwerking van de doortocht Wervik op de Grensleie (Franse oevers);
- aanleg vispassages Merelbeke en Menen.

Daarnaast wordt ook werk gemaakt van de verdere voorbereiding en uitvoering van de hierop aansluitende projectonderdelen:

- verdere kalibratie van het pand Deinze–Sint-Baafs-Vijve en van de panden Sint-Baafs-Vijve–Harelbeke, Harelbeke–Menen en Menen–Wervik (Grensleie): aanleg oevers, baggerwerken, inrichting omgeving;
- bruggen: spoorbrug Drie Duikers Kortrijk, wegbrug Wevelgem–Lauwe;
- doortocht Menen: brug in de Rijselstraat, fietsbrug Barakkenpark, aanleg nieuwe kaaimuren en inrichting omgeving;
- rivierherstel Leie: aanleg natuurvriendelijke oevers, aansluiting oude meanders;

Bepaalde onderdelen hiervan zullen reeds gedeeltelijk kunnen opgestart worden onder de huidige Grant Agreement (CEF 1), de resterende onderdelen zullen opgenomen worden in de projectvoorstellen voor de volgende subsidieperiode 2021–2027 (CEF 2).

- Voor de overige, in het uitvoeringsbesluit opgenomen Vlaamse vaarassen wordt een verder studie- en besluitvormingstraject vooropgesteld, waarbij tegen eind 2023 de benodigde financiële en technische uitvoeringsplannen dienen te zijn opgemaakt. Het betreft met name de volgende projectonderdelen:
  - opwaardering van de sluizen op de Boven-Schelde tot CEMT-klasse Vb;

- o opwaardering van de verbindingen naar de zeehavens van Zeebrugge (kanaal Gent-Brugge) en Antwerpen (Boven-Zeeschelde) tot CEMT-klasse Va met het oog op het vervoer van drie lagen containers;
- o opwaardering van de kanalen Roeselare-Leie en Bossuit-Kortrijk tot CEMT-klasse Va;
- o opwaardering naar CEMT-klasse IV van het Vlaams gedeelte van het traject Seneffe-Antwerpen.

Bepaalde deelprojecten op deze vaarassen werden reeds uitgevoerd in het kader van de huidige Grant Agreement: baggerwerken en de fietsbrug in Wetteren op de Boven-Zeeschelde, de nieuwe Dorpsbrug in Ingelmunster op het kanaal Roeselare-Leie, de vernieuwing van de stuw te Kerkhove op de Boven-Schelde. De vernieuwing van de Bergwijkbrug in Merelbeke zal binnenkort worden aangevat. Daarnaast zijn ook reeds diverse studietrajecten lopende: het Complex Project rond de opwaardering van het kanaal Bossuit-Kortrijk, de opmaak van een projectplan voor het kanaal Roeselare-Leie, de verdere afwerking van het Integraal Plan voor de Boven-Zeeschelde en de studies inzake Stadsvaart (met o.a. Steenbruggebrug en Dampoortsluis) zijn hiervan actuele voorbeelden.

- Tenslotte worden in het uitvoeringsbesluit ook enkele algemene, transversale acties rond Seine-Schelde vooropgesteld:
  - o het opstellen van een beleidskader voor de uitrol van de benodigde infrastructuur voor alternatieve brandstoffen. Hiervoor zullen binnen het EESV Seine-Schelde (Europees Economisch Samenwerkingsverband) binnenkort de eerste initiatieven genomen worden;
  - o de uitrol van een geïntegreerd en efficiënt grensoverschrijdend verkeers- en vervoersbeheer, inclusief de uitrol van de RIS-richtlijn (River Information Services). Ook dit aspect, waarbij Vlaanderen een voortrekkersrol speelt, zal opgenomen worden binnen het EESV Seine-Schelde;
  - o de ontwikkeling van multimodale logistieke overslagplatformen langs het Seine-Scheldenetwerk. De recent opgestarte uitbreiding en renovatie van de containerterminal RTW op de Leie in Wielsbeke en de binnenkort aan te vatten bouw van de nieuwe terminal RTR op het kanaal Roeselare-Leie passen in de kader.

2. Specifiek voor de projectonderdelen in West-Vlaanderen kunnen op basis van de huidige inzichten de volgende streefdata worden vooropgesteld (afhankelijk van de beschikbare middelen):

| <b>Deelproject</b>                                                 | <b>Start</b> | <b>Einde</b> |
|--------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Brug Ooigem-Desselgem                                              | 2020         | 2022         |
| Fietsbrug Waregem-Wielsbeke                                        | 2021         | 2022         |
| Uitbreiding/renovatie RTW                                          | 2020         | 2021         |
| Kalibratie pand Sint-Baafs-Vijve – Harelbeke (incl. rivierherstel) | 2022         | 2025         |
| Verhoging Kuurnebrug                                               | 2021         | 2022         |
| Spoorbrug Drie Duikers Kortrijk                                    | 2023         | 2026         |
| Brug Bissegem-Marke                                                | 2021         | 2022         |
| Brug Wevelgem-Lauwe                                                | 2023         | 2024         |
| Doortocht Menen                                                    | 2020         | 2024         |
| Vispassage sluis Menen                                             | 2021         | 2022         |
| Kalibratie pand Harelbeke – Menen (incl. rivierherstel)            | 2023         | 2027         |
| Doortocht Wervik (Franse oevers)                                   | 2021         | 2022         |
| Kalibratie pand Menen – Wervik (incl. rivierherstel)               | 2025         | 2027         |
| Bouw terminal RTR (KRL)                                            | 2020         | 2021         |

3. Na het bereiken van een globaal akkoord omtrent de financiering van het project (november 2019) lopen de voorbereidingen voor de aanleg van het nieuwe kanaal Seine-Nord Europe in Frankrijk volop door: grondverwervingen, terreinonderzoeken en diverse ontwerp- en uitvoeringsstudies zijn lopende, het voorontwerp voor de sector 1 (Compiègne – Passel: 18km) werd eind vorig jaar goedgekeurd. De uitvoering van de eerste voorbereidende werken op het terrein wordt voorzien vanaf de 2<sup>e</sup> helft van dit jaar. De streefdata voor de afwerking en indienststelling van het kanaal worden gehandhaafd op 2027–2028.

Naast Seine-Nord Europe worden ook op de aansluitende vaarwegen in het noorden en het zuiden stappen ondernomen: zo werden recent nog de voorbereidende werken voor de kalibratie van de Grensleie tussen Deûlémont en Komen opgestart.

Binnen de Franse overheid zijn er drie aanspreekpunten inzake het Seine-Scheldeproject:

- specifiek voor de bouw van het kanaal Seine-Nord Europe werd in 2017 de projectvennootschap SCSNE opgericht ('Société du Canal Seine-Nord Europe', zie website [www.canal-seine-nord-europe.fr](http://www.canal-seine-nord-europe.fr)), die in april 2020 werd omgevormd tot een lokale publieke entiteit, aangestuurd door de betrokken regionale overheden (regio Hauts-de-France en de 4 departementen);
- voor de overige onderdelen van het Seine-Scheldeproject in Frankrijk (de Seine, de Oise, het waterwegennetwerk in Nord – Pas-de-Calais) alsook voor het latere beheer en de exploitatie van het kanaal Seine-Nord Europe is de Franse waterwegbeheerder VNF (Voies Navigables de France) verantwoordelijk (zie website [www.vnf.fr](http://www.vnf.fr)) ;
- overkoepelend treedt het Ministerie van Ecologische en Solidaire Transitie ('Ministère de la Transition Ecologique et Solidaire' – METS, zie website [www.ecologique-solidaire.gouv.fr](http://www.ecologique-solidaire.gouv.fr)) op als vertegenwoordiger van de Franse Staat, bv. in de Intergouvernementele Commissie Seine-Schelde.

4. In Wallonië dient in de eerste plaats werk te worden gemaakt van de modernisering van de doortocht van Komen op de Grensleie: begin dit jaar werden de werken hiertoe op het terrein opgestart (tussen de sluis van Komen en de grens Wervik–Komen). Streefdatum voor afwerking is hier eind 2022.

Op de Boven-Schelde werden de stuwen in Kain en Spiere onlangs vernieuwd en is de modernisering van de doortocht Doornik volop aan de gang: een eerste nieuwe brug ('Pont à ponts') werd er eind januari ingehuldigd. Het fameuze knelpunt van de 'Pont des Trouis' werd ondertussen ook al verwijderd, een vernieuwde constructie wordt voorzien tegen eind 2022.

Voor de globale timing voor de overige vaarassen in Wallonië wordt verwezen naar het Europese uitvoeringsbesluit.

5. Het op 19 november 2018 ondertekende verdrag tussen de regeringen van de Franse Republiek, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest betreft enkel de verdere modernisering en het latere beheer en exploitatie van de Grensleie tussen Deûlémont in Frankrijk en Menen in Vlaanderen. Uit de voorgaande punten zijn het dan ook enkel die ingrepen die plaats vinden op dat gedeelte van de Leie-as (o.a. doortocht Wervik, doortocht Komen, vispassage Menen, kalibratie Deûlémont-Komen) die door dit verdrag worden gevat.

De parlementaire ratificatieprocedure voor dit verdrag is in Vlaanderen reeds voltooid. In Frankrijk en Wallonië wordt verwacht de ratificatie te kunnen afronden tegen het einde van deze zomer.

Ook buiten de Grensleie zijn dus verschillende werkzaamheden gebeurd of gepland om het Seine Scheldeproject te realiseren, denk bijvoorbeeld in Vlaanderen aan de nieuwe sluis in Harelbeke (in gebruik name in 2018) en de nieuwe sluis in Sint-Baafs-Vijve (momenteel in uitvoering) of in Frankrijk het nog te graven Kanaal Seine-Noord.

In het Uitvoeringsbesluit van de Europese Commissie omtrent het grensoverschrijdende Seine-Scheldeproject worden de engagement van alle projectpartners (Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en Frankrijk) ten aanzien van de totaliteit van de werkzaamheden voor het Seine Schelde project geregeld.

De Intergouvernementele Commissie Seine-Schelde, belast met de voorbereiding en de coördinatie van de uitvoering van het Seine-Scheldeproject, volgt de totaliteit van de werkzaamheden van het Seine Scheldeproject op. Vlaanderen wordt in deze Intergouvernementele Commissie vertegenwoordigd door De Vlaamse Waterweg.

Voor de werkzaamheden die op de Grensleie uitgevoerd dienen te worden in het kader van het Seine Scheldeproject werd gekozen om een verdrag af te sluiten omwille van de afwijking van het territorialiteitsprincipe in dit gebied van het Seine Scheldeproject en gelet op het feit dat de eerdere (1982) afspraken in deze zone van Grensleie reeds bij verdrag werden vastgelegd. Het bouwheerschap van de werken op de Grensleie zal namelijk volgens een indeling in verschillende zones verlopen. Dit heeft als gevolg dat de drie partijen ook buiten hun grondgebied moeten kunnen werken. Daarbij is het, omwille van de aard en de omvang van de geplande werken, noodzakelijk dat de in 1982 gemaakte afspraken worden geactualiseerd. Verder wordt voor de werkzaamheden op de Grensleie ook een verdeling van de kosten voorzien volgens een verdeelsleutel waarbij 48% door Frankrijk, 25% door Wallonië en 27% door Vlaanderen wordt gedragen.

Het verdrag werd ondertekend op 19 november 2018 en treedt in werking van zodra de verdragspartijen hun interne instemmingsprocedure hebben afgerond (in Vlaanderen is de instemmingsprocedure afgerond met publicatie in het Staatsblad op 3 mei 2019 van het instemmingsdecreet).